

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 26. april 2023 blev i sag nr. 99077:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

PFA Pension
Marina Park
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har forsikring ved tab af erhvervsevne. I klage af 30/1 2023 har klagerens advokat bl.a. anført:

"Sagen vedrører spørgsmålet om, hvorvidt min klients tab af erhvervsevne er nedsat med mindst 50%.

Min klient har siden 1998, og dermed i mange år, været ansat som

Den 30.10.2017 blev min klient slået i hovedet af en [person i forbindelse med klagerens arbejde]. Min klient blev behandlet på skadestuen på [hospital]. Efter episoden fik min klient voldsom hovedpine og overfaldet blev anmeldt til politiet.

Min klient fortsatte sin ansættelse på [virksomhed1].

Min klient var herefter udsat for flere episoder, senest i september 2020, hvor min klient modtog trusler på livet og udsættes for slag, spark og trusler.

Min klient blev sygemeldt fra sit arbejde og efter en længere periode, ca. 1½ år, overgår min klient til seniorpension per 1.3.2021.

Min klient har tegnet pensionsordning/ordning vedrørende tab af erhvervsevne i PFA Pension. Min klient anmelder sagen for sygdom og erhvervsnedsættelse til PFA Pension.

PFA Pension afviser første gang sagen ved skrivelse af 10.6.2021 (bilag 1)

Undertegnede indtræder i sagen ved skrivelse af 12.10.2022 (bilag 2).

PFA Pension afviser igen sagen ved skrivelse af 7.12.2022 (bilag 3).

Det fremgår, at PFA Pension ikke mener, at min klients arbejdsevne er nedsat i det generelle arbejdsmarked svarende til mindst 50 %.

Det gøres gældende, at min klients arbejdsevne er nedsat til en ubetydelighed, og det vil sige, at min klient har ophævet arbejdsevne, både i forhold til arbejdet som ... , men også i forhold til det fulde arbejdsmarked.

Min klient har anmeldt overfald, trusler med videre til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring som arbejdsskade. Sagen er p.t. under behandling i Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

Det gøres gældende, at min klient i forbindelse med de voldsomme voldelige overgreb og trusler, er blevet påført svært PTSD med efterfølgende depression og at min klient – som anført – ikke har mulighed for at stå til rådighed for arbejdsmarkedet, heller ikke i den rummelige del, og at erhvervsevnen er nedsat med langt mere end 50 %."

Selskabet har den 10/1 2023 bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"Hvilken type forsikring er der tale om?

Forsikredes ordning blev oprettet den 1. oktober 2019 gennem hans ansættelse hos [virksomhed] via

Ordningen giver ret til udbetaling af erhvervsevneforsikring og indbetalingssikring, såfremt forsikredes helbredsmæssige erhvervsevne nedsættes med mindst 50 procent, og forsikredes indtjening nedsættes med mindst 10 procent. Der er en karenperiode på 3 måneder.

Der henvises til Pensionsbevis af 4. august 2020 (Bilag A) og dertilhørende pensionsvilkår af samme dato (Bilag B).

Hvad handler tvisten om – parternes overordnede synspunkter

Forsikrede klager over 'stop af udbetaling af erhvervsevnetab dækning efter overgang til generel vurdering'. Selskabet har stoppet udbetaling af ydelser ved tab af erhvervsevne og indbetalingssikring med henvisning til, at forsikredes generelle erhvervsevne ikke er nedsat i dækningsberettigende grad efter den 31. marts 2021.

Sagsfremstilling

Forsikrede er født i

Siden 2019 har forsikrede arbejdet 37 timer om ugen som ... i [virksomhed], som Forsikredes arbejde ved [virksomhed] bestod i

Forsikrede anmeldte den 29. oktober 2020 tab af erhvervsevne til PFA Pension (Bilag C). I anmeldelsen anførte forsikrede diagnosen psykisk belastning/sygdom, herunder stress med første sygedag den 1. september 2020 på grund af episoder på forsikredes arbejdsplads.

Det fremgår af de kommunale akter side 42 og 43 (Bilag D), at forsikredes stress skyldes en episode på arbejdspladsen, hvor en af [person] raserede alt. I anmeldelsen har forsikrede desuden anført, at han tidligere har været fuldt sygemeldt fra den 1. november 2018 til den 1. december 2018. I anmeldelsen har forsikrede endvidere anført, at han ikke er blevet undersøgt eller er behandlet hos andre end hans egen læge. Til spørgsmålet om der er planlagt yderligere behandling eller undersøgelser har forsikrede anført, at han skal ses af en stress coach.

I forbindelse med anmeldelsen har PFA indhentet diverse lægelige og kommunale akter, hvor forsikredes symptomer i forbindelse med hans sygemelding er beskrevet.

Af notat fra forsikredes praktiserende læge den 7. september 2020 (Bilag E) fremgår, at forsikrede har sygemeldt sig, og at han vil afvente en måneds tid og lade sig fyre. Det fremgår endvidere, at forsikrede ikke kan overskue at arbejde som ... igen, og at han heller ikke ønsker at arbejde med mindre belastet klientel.

Af LÆ 125 udarbejdet den 1. december 2020 (Bilag F) fremgår, at forsikrede arbejder med [personer] under kaotiske og ofte voldelige arbejdsforhold og at han er sygemeldt grundet stress reaktioner i svær grad. Endvidere fremgår, at helbredsforholdene er dårlige som følge af svære belastninger og at den samlede funktionsduelighed under aktuelle arbejdsforhold ikke kan forventes bedret.

På baggrund af de indhentede oplysninger vurderede PFA, at forsikredes midlertidige erhvervsevne var nedsat med mindst halvdelen fra den 1. december 2020 til den 31. marts 2021. På baggrund heraf udbetalte PFA ydelser og gav indbetalingssikring i den nævnte periode. Dette har PFA meddelt forsikrede med brev af 8. december 2020. (Bilag G).

I maj 2021 har PFA fuldt op på forsikredes sag. Vi har vurderet, at der ikke er lægelig dokumentation for, at forsikredes generelle erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen, og at vi stopper hans ydelser pr. 31. marts 2021. Dette har vi meddelt forsikrede med brev af 4. maj 2021 (Bilag H).

Den 17. maj 2021 har forsikredes praktiserende læge henvist forsikrede til psykiater (Bilag I).

Den 17. maj 2021 har forsikrede meddelt, at han er utilfreds med PFAs seneste afgørelse (Bilag J).

PFA har fortsat vurderet, at forsikredes generelle erhvervsevne ikke er nedsat med mindst halvdelen. Dette meddelte PFA forsikrede med brev af 10. juni 2021 (Bilag K).

Af brev fra forsikredes advokat den 6. september 2021 til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring (Bilag L) fremgår, at forsikrede har været set af psykiater to gange henholdsvis den 15. juli 2021 og 29. juli 2021 (Bilag M).

Psykiateren har ved konsultation den 15. juli 2021 udtalt, at forsikrede er normalt orienteret og der er god kontakt både formelt og emotionelt. Der er normalt taletempo og forsikrede virker velformuleret og sammenhængende. Der er ingen tegn til depressive symptomer. Forsikrede signalerer ængstelighed, men er velkontrolleret. Der er ingen tegn til psykose eller suicidalitet. Af medicin anføres; Panodil, Pantaprazol mod mavesår, Imozop mod søvløshed, Rosuvastatin mod forhøjet

kolesterol. Forsikrede tager således ingen former for fast stærk smertestillende medicin. Psykiateren konkluderer, at det drejer sig om en mand, som angiveligt ikke har haft nogle psykiske problemer, før han startede på [arbejdsplads] med udadreagerende klientel. Der er intet belæg for hverken depression, tvang eller psykose.

Psykiateren har endvidere den 29. juli 2021 udtalt, at forsikrede de sidste 3-4 år har forsøgt at berolige sig med brug af hash eller alkohol, og at forsikredes symptomer er forenelige med PTSD. Psykoterapeutisk behandling kan overvejes, hvis forsikrede føler behov for det.

Ud fra de foreliggende oplysninger i sagen, fremgår det ikke, at forsikrede efterfølgende skulle have været i nogen form for behandling udover, at han indimellem har henvendt sig ved egen læge og ses af stresscoach.

Af de kommunale akter fremgår af brev den 25. februar 2021 (Bilag N), at forsikrede er tilkendt seniorpension pr. 1. marts 2021.

Forsikrede har via sin advokat klaget over PFAs seneste afgørelse den 10. juni 2021 med brev af 12. oktober 2021 (Bilag O). I den forbindelse har advokaten anmodet PFA om at indhente en speciallægeerklæring til vurdering af forsikredes erhvervsevne.

PFAs klageansvarlige har med brev af 7. december 2021 (Bilag P) fastholdt PFAs seneste afslag. I samme brev har PFA afslået advokatens ønske om at indhente en udtalelse fra forsikredes praktiserende læge eller en speciallægeerklæring, da det er forsikrede som forsikringstager der har bevisbyrden for at kunne dokumentere, at erhvervsevnen er nedsat i dækningsberettiget omfang.

Sagen er efterfølgende indbragt for Ankenævnet for Forsikring.

Begrundelse for PFAs afgørelse

PFA anerkender, at forsikredes erhvervsevne er nedsat i et vist omfang som følge af hans helbreds-mæssige tilstand. Selskabet har i overensstemmelse hermed udbetalt midlertidige ydelser i perioden 1. december 2020 til den 31. marts 2021.

Det er imidlertid PFA's opfattelse, at forsikrede ikke har godtgjort, at hans helbreds-mæssige erhvervsevne efterfølgende har været nedsat i dækningsberettigende grad, hvorfor forsikrede ikke er berettiget til udbetaling.

Forsikrede mener, at han er berettiget til udbetaling fra den 31. marts 2021, hvor udbetalingen stoppede.

Det er PFAs opfattelse, at PFA på dette tidspunkt har været berettiget til at overgå til en vurdering af forsikredes generelle erhvervsevne, da forsikrede på dette tidspunkt er tilkendt seniorpension. Det står således klart, at forsikrede ikke kommer tilbage til hans hidtidige arbejde på mere end halv tid.

Ved vurderingen af forsikrede helbreds-mæssige erhvervsevne har PFA lagt vægt på følgende omstændigheder:

Af de sparsomme lægelige oplysninger fremgår, at forsikredes gener primært er begrundet i hans tidligere arbejdsforhold og de episoder, som forsikrede har været vidende til på den tidligere arbejdsplads.

PFA er enig i, at forsikrede ikke kan vende tilbage til den konkrete stilling på den tidligere arbejdsplads. Af samme årsag har PFA vurderet, den midlertidige erhvervsevne nedsat og bevilliget ydelser i en periode. Det er PFAs vurdering, at der ikke er lægelig dokumentation som understøtter, at forsikrede ikke skulle kunne varetage et andet lignende arbejde som ... , hvor der tages hensyn til forsikredes skånebehov, og hvor arbejdet foregår i rolige omgivelser.

Hertil kommer, at forsikrede ikke er afprøvet indenfor andre erhverv. Forsikrede har derfor ikke løftet bevisbyrden for, at han ikke vil være i stand til at varetage et andet arbejde i mindst halv tid. Det bemærkes i den forbindelse, at forsikrede har udtalt, at han ikke længere ønsker at arbejde som ... , heller ikke hvis der er tale om et andet arbejde uden udreagerende personer. Forsikrede har således ikke noget ønske om at vende til arbejdsmarkedet.

PFA har endvidere lagt vægt på, at forsikrede ikke har modtaget/modtager nogen form for fast kontinuerlig behandling i form af konsultationer ved psykolog eller psykiater ud over de to gange forsikrede er set af psykiater den 15. – og 29. juli 2021. Det bemærkes, at forsikrede ikke tager nogen former for fast, stærk smertestillende medicin.

Konklusion

PFA fastholder, at selskabet har været berettiget til at afslå dækning ved tab af erhvervsevne, idet forsikrede ikke har godtgjort, at hans generelle erhvervsevne er nedsat i dækningsberettigende grad efter den 31. marts 2021."

Klagerens advokat har den 30/1 2023 bl.a. anført:

"Jeg vedlægger som dokumentation for min klients sygdom/personskade Lægeerklæring I af 27.12.2021 (bilag 4) fra læge ... og speciallægeerklæring af 11.11.2022 fra speciallæge i psykiatri, ... (bilag 5).

Speciallægeerklæringen er indhentet af Arbejdsmarkedets Erhvervssikring i arbejdsskadesagen, hvor der endnu ikke er truffet afgørelse vedrørende anerkendelse, varigt mén og erhvervsevnetab.

Jeg henviser i forbindelse med min klients nedsatte arbejdssevne til konklusionen i speciallægeerklæringen, hvor er anført følgende: *'Sygdommen har således klart sammenhæng med de talrige belastninger, som [klageren] har været udsat for.*

Der findes ikke at være andre årsager til den nuværende tilstand.

Tilstanden er stationær og varig. Han fremstår aktuelt med et svært nedsat funktionsniveau. [Klageren] har ikke fået nogen form for behandling. Der er behov for såvel medicin som psykoterapeutisk intervention og patienten er instrueret i hvordan og hvor han kan søge hjælp.

*Den tilskadekomnes fremtidsudsigter på arbejdsmarkedet er ringe og han er da også gået på seni-
orpension.*

Har imidlertid ikke mulighed for at få økonomien til at slå til og han ønsker at supplere med få timer, hvilket han aktuelt ikke magter idet hans funktionsniveau er svært nedsat. Det er tvivlsomt, om dette vil bedres på sigt.'

Det gøres således fortsat gældende, at min klients arbejdsevne i ethvert erhverv er væsentligt og nedsat med klart mere end 50 %.

Det er min opfattelse, at erhvervsevnetabet ligger i størrelsesordenen 90 %."

Selskabet har den 9/2 2023 bl.a. anført:

"Forsikredes advokat henviser til psykiatrisk speciallægeerklæring udfærdiget den 11. november 2022. Jeg gør opmærksom på, at speciallægeerklæringen først er indkommet til PFA nu, hvor advokaten fremlægger den i ankenævns sagen. Endvidere henviser advokaten til lægeerklæring 27. december 2021.

Det bemærkes, at forsikredes ordning er gået i fripolice pr. 1. juli 2021 i forbindelse med at ordningen er overgået til en PFA plus ordning (Bilag Q), da forsikrede ikke har indbetalt til sin ordning siden den 1. marts 2021, hvor udbetalingen ophørte.

Forsikrede har således ikke haft nogle rettigheder ved tab af erhvervsevne siden den 1. juli 2021. Jeg henviser til pensionsbevis og pensionsvilkår af 1. juli 2021 (Bilag R og S) samt brev af 2. juli 2021 (Bilag T).

Speciallægeerklæringen er udfærdiget den 11. november 2022 - knap to år efter, at PFA vurderede den generelle erhvervsevne ikke var nedsat med mindst halvdelen. Speciallægeerklæringen kan derfor ikke anvendes som dokumentation for, at erhvervsevnen i marts 21 var nedsat i tilstrækkeligt omfang. Det samme gør sig gældende for lægeerklæring af 27. december 2021. De lægelige oplysninger, som forelå inden tab af erhvervsevnedækningen ophørte sandsynliggør ikke, at forsikrede ikke på det brede arbejdsmarkedet, ville kunne arbejde på mindst halv tid i et arbejde med rette kompenserende vilkår.

På baggrund heraf fastholder PFA, at forsikrede ikke har godtgjort at hans generelle erhvervsevne var nedsat med mindst halvdelen, inden hans dækning ved tab af erhvervsevne ophørte den 1. marts 2021."

Til dette har klagerens advokat den 28/2 2023 bl.a. anført:

"Det skal bemærkes, at det er Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, der i arbejdsskadesagen har indhentet erklæring fra speciallæge i psykiatri.

Det forhold, at speciallægeerklæringen er udfærdiget den 11.11.2022 er ikke udtryk for en 'stade-opgørelse', således at det først er den 11.11.2022 at min klient har den psykiske personskaade, som er anført i speciallægeerklæringen.

Ankenævnet for Forsikring

7.

99077

Min klient oplyser, og det fremgår af sagens lægelige akter, at min klients psykiske personskade opstod under hans arbejde, og dermed har været til stede siden min klient blev sygemeldt den 17.10.2018.

Det gøres således fortsat gældende, at min klient siden dette tidspunkt, eller måske endnu mere sandsynligt, før dette tidspunkt, har haft en stort set ophævet arbejdsevne.

PFA Pension har i forbindelse med behandling af sagen valgt ikke at indhente erklæringer fra speciallæge i psykiatri eller lignende, som kunne have belyst sagen lægefagligt på et tidligere tidspunkt."

Af notat af 7/9 2020 i klagerens lægejournal fremgår bl.a.:

"Arbejder med udadreagerende [personer] som Der er kaotiske arbejdsforhold. Har tidligere været stresset og har gået nogle mdr. og haft stresssymptomer igen. Det sitrer i kroppen, han er grådlabil. Søvn er dårlig. Han er irritabel. Har haft flere sygeperioder og er relativt hurtig til at komme sig. Er nu bange for at blive ved at få ny stress. Har tidl. brugt Imozop efter vagter, har ikke flere. Han har sygemeldt sig i tirsdags. Der er to år til han kan komme på efterløn. Vil afvente 1 md. tid og lade sig fyre. Han kan slet ikke overskue at skulle arbejde som ... igen, ønsker heller ikke mindre belastet klientel."

Af kommunes tilkendelse af seniorpension af 1/3 2021 fremgår bl.a.:

"Funktionsevnen vurderes varigt og væsentligt nedsat til under 15 timer i nuværende beskæftigelse.

...

Sagsfremstilling

Uddannet ... med mange års beskæftigelse inden for [arbejde med blandt andet udadreagerende personer]

...

Stress poppede op igen da en [person] gik helt amok i foråret 20, [personen raserede alt på [sted]. Personalet holdt os i køkkenet med frygt for at [personen ville kaste med smadrede glasstykker efter os. Efter lange snakke og politiets ankomst faldt der ro over det hele igen.

Der foreligger flere anmeldelser om arbejdsskader - anmeldelser om vold og trusler. Helbredsforholdene er dårlige som følge af svære belastninger. Den samlede funktionsduelighed kan under aktuelle arbejdsforhold ikke forventes bedret. (læ 125 egen læge december 2020)

Der er således tale om en uddannet ... med mange års beskæftigelse indenfor [arbejdsområde], der ikke længere vil kunne udnytte sine kompetencer i lignende beskæftigelse.

...

Indstillingen følges. Der bevilges seniorpension pr 01-03-2021."

Af klagerens journal fra psykiater fremgår bl.a.:

"15.07.2021

Psykiatrisk vurdering: Det drejer sig om en ...-årig slank mand med udseende svarende til alderen. Han er normalt orienteret, og der er god kontakt både formelt og emotionelt. Der er normalt tale-tempo, og han virker rimelig velformuleret og sammenhængende. Der er ingen tegn til depressive symptomer. Han signalerer ængstelighed mht. tilstanden men velkontrolleret. Der er ingen tegn til psykose, og der er ingen tegn til suicidalitet.

Konklusion og behandlingsforslag: drejer sig om en mand, som angiveligt ikke har haft psykiske problemer, før han startede på [arbejdsplads] med vanskeligt udadreagerende klientel. I starten var symptomerne diskrete i form af indre uro, ruminering og søvnproblemer i takt med gentagne eksponeringer for vanskelige og truende situationer øger symptomatologien og bliver mere omfattende og tager karakter af angst med karakteristiske symptomer. Der er ingen anamnesticke belæg for depression, tvang eller psykose.

...

29.07.2021

Samlet kan man konkludere, at patienten over flere år har været udsat for gentagne episoder, hvor han i forbindelse med voldelig og grænseoverskridende udadreagering har følt sig truet på livet. Symptomer i form af klassiske angstsymptomer, emotionel labilitet, søvnproblemer og autonome problemer i form af konstant anspændthed, indre uro og lydoverfølsomhed er øget i intensitet og omfang i takt med de gentagne eksponeringer. Til sidst har han måttet ophøre med sit arbejde, da symptomerne blev mere eller mindre konstante. Han har de sidste 3-4 år forsøgt at berolige sig med brug af mindre mængde hash eller alkohol. Patientens sygehistorie og symptomer er forenelige med diagnosen 43.1 PTSD."

Af lægeerklæring af 27/12 2021 fra egen læge fremgår bl.a.:

"1. ... **Diagnose på dansk:** PTSD

2. Oplys den tilskadekomne, at der aktuelt er klager/symptomer? Ja, 1. Lydoverfølsomhed/farer sammen ved mindstelyd. 2. Konstant uro og sitren i kroppen. 3. Vågner med pres/trykken i halsen og brystkasse, ryster i kroppen, hjertebanken. 4. Grådlabilitet, som forværes ved forventninger fra omgivelserne.

...

7. ... b) Hvorledes påvirker den aktuelle skades medicinske følger funktionsevnen? 1. Problemer i sociale sammenhænge. Kan ikke tåle at være sammen med flere mennesker på en gang, bliver nervøs og anspændt, og må væk med en snert af panik. 2. Vanskelig ved at koncentrere sig pga tankemylder, indre uro.

c) Anser De tilskadekomnes funktionsevne for blivende nedsat? Ja, Jeg forventer ikke han kan restituere sig fra de voldsomme hændelse og påfølgende skader det har forvoldt ham.

...

9. Oplys den tilskadekomne:

...

b) at han/hun for tiden undersøges/behandles af praktiserende speciallæge? Nej

...

11.

Oplys den tilskadekomne:

a) at være blevet behandlet med medicin for den aktuelle skade? Nej

b) at der i øjeblikket behandles med medicin som følge af den aktuelle skade? Nej"

Af psykiatrisk speciallægeerklæring af 11/11 2022 fremgår bl.a.:

"Aktuelle funktionsniveau

Har svært ved at få dagligdagen til at hænge sammen. Foretager sig ikke ret meget. Har svært ved at komme udenfor hjemmet pga. angst, men får også hyppigt angst i hjemmet. Gik tidligere ture, men får ikke taget sig sammen til dette. Beroliger sig med alkohol.

Diagnoser

/DF43.1 PTSD/

Resume af undersøgelsen

De arbejdsmæssige belastninger er således som ovenfor beskrevet, talrige gennem ca. 30 år og der er beskrevet diverse hændelser, som han nok altid har haft tendens til at bagatellisere. Tilstanden er forværret, efter han har fået et øget alkoholforbrug i forsøg på at dæmpe symptomerne og han er holdt op med at gøre de ting, som gjorde det godt for ham, som f.eks. at gå ture. Der findes ikke at være forudbestående konkurrerende forhold.

Konklusion

Sygdommen har således klart sammenhæng med de talrige belastninger, som [klageren] har været udsat for. Der findes ikke at være andre årsager til den nuværende tilstand. Tilstanden er stationær og varig. Han fremstår aktuelt med et svært nedsat funktionsniveau. [Klageren] har ikke fået nogen form for behandling. Der er behov for såvel medicin som psykoterapeutisk intervention og patienten er instrueret i hvordan og hvor han kan søge hjælp. Den tilskadekomnes fremtidsudsigter på arbejdsmarkedet er ringe og han er da også gået på seniorpension. Har imidlertid ikke mulighed for at få økonomien til at slå til og han ønsker at supplere med få timer, hvilket han aktuelt ikke magter idet hans funktionsniveau er svært nedsat. Det er tvivlsomt, om dette vil bedres på sigt."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"6.1.1. Definition af erhvervsevnenedsættelsen

6.1.1.1. Nedsættelse i dækningsberettiget grad

6.1.1.1.1. Generelt om nedsættelse

Erhvervsevnen er nedsat i dækningsberettiget grad, hvis PFA Pension vurderer, at den forsikredes evne til at udføre arbejde ud fra en helbredsmæssig vurdering (herefter betegnet 'Helbredsmæssig erhvervsevne') er nedsat med mindst 50 procent, og at den forsikredes indtjening (herefter også betegnet 'Økonomisk erhvervsevne') er nedsat med mindst 10 procent.

6.1.1.1.2. Den Helbredsmæssige erhvervsevne

Den Helbredsmæssige erhvervsevne er nedsat med mindst 50 procent, når den forsikrede - efter PFA Pensions skøn - ikke længere er i stand til at arbejde mere end 50 procent af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer. Bedømmelsen sker på grundlag af en helhedsvurdering under hensyn til den forsikredes helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse.

Den Helbredsmæssige erhvervsevne vurderes i forhold til ethvert erhverv. Indtil den Helbredsmæssige erhvervsevne er stationær, kan PFA Pension dog vurdere den i forhold til det erhverv, som den forsikrede hidtil har arbejdet inden for.

6.1.1.1.3. Den Økonomiske erhvervsevne

Nedgangen i den Økonomiske erhvervsevne (indtjeningsnedsættelsen) beregnes som forskellen mellem den forsikredes hidtidige dækningsgivende løn ekskl. obligatoriske pensionsbidrag og efter fradrag af arbejdsmarkedsbidrag, og den forsikredes resterende Økonomiske erhvervsevne. Ved den resterende Økonomiske erhvervsevne forstås den forsikredes faktiske indtjening på anmeldelsestidspunktet, inklusive eventuelle sociale og andre offentlige indtægtskompenserende ydelser og tilskud, samt udbetalinger fra andre forsikringer som følge af eksempelvis arbejdsskade eller nedsat erhvervsevne, men ekskl. eventuelle obligatoriske pensionsbidrag, og efter fradrag af arbejdsmarkedsbidrag."

Nævnet udtaler:

Klageren, som er født i 1950'erne, har arbejdet inden for et arbejdsområde med udadreagerende personer i mere end 20 år. Klageren blev sygemeldt den 1/9 2020 på grund af stress. Klageren anførte, at dette skyldes, at han igennem de mange år med arbejde med udadreagerende personer havde været udsat for en lang række episoder med blandt andet vold og trusler, og at han ikke længere kunne arbejde inden for dette erhverv. Klageren blev tilkendt seniorpension pr. 1/3 2021. Klageren har efterfølgende fået stillet diagnosen PTSD.

Selskabet ydede midlertidig dækning fra den 1/12 2020 til den 31/3 2021, hvor selskabet overgik til en vurdering af klagerens generelle erhvervsevne. Selskabet har vurderet, at klagerens generelle erhvervsevne ikke er dokumenteret nedsat med mindst halvdelen. Selskabet har anført, at selvom klageren ikke kan vende tilbage til sit tidligere arbejde, så er der ikke lægelig dokumentation for, at han ikke ville kunne arbejde i en anden branche. Selskabet har anført, at klageren ikke er afprøvet inden for et andet erhverv, og at klageren har givet udtryk for, at han ikke ønsker at vende tilbage til arbejdsmarkedet. Selskabet har anført, at klageren kun har modtaget to samtaler hos psykiater, og at han ikke ses at have modtaget nogen anden form for behandling. Selskabet har oplyst, at klagerens erhvervsevnetabsdækning er ophørt pr. 1/7 2021, hvor forsikringen overgik til fripolice.

Klageren har anført, at hans erhvervsevne er nedsat til det ubetydelige inden for alle erhverv som følge af de mange traumer, som han har været udsat for i sit arbejde, at han har fået stillet

Ankenævnet for Forsikring

11.

99077

diagnosen PTSD, og at han derfor er tilkendt seniorpension. Klageren ønsker, at selskabet fortsætter udbetalingen af ydelser efter den 31/3 2021.

Af notat af 7/9 2020 i klagerens lægejournal fremgår det "Arbejder med udadreagerende [personer] som Der er kaotiske arbejdsforhold. Har tidligere været stresset og har gået nogle mdr. og haft stresssymptomer igen. Det sidder i kroppen, han er grådlabil. Søvn er dårlig. Han er irriteret. Har haft flere sygeperioder og er relativt hurtig til at komme sig. Er nu bange for at blive ved at få ny stress. ... Han har sygemeldt sig i tirsdags. Der er to år til han kan komme på efterløn. Vil afvente 1 md. tid og lade sig fyre. Han kan slet ikke overskue at skulle arbejde som ... igen, ønsker heller ikke mindre belastet klientel".

Af kommunens tilkendelse af seniorpension af 1/3 2021 fremgår "Funktionsevnen vurderes varigt og væsentligt nedsat til under 15 timer i nuværende beskæftigelse. ... Stress poppede op igen da en [person] gik helt amok i foråret 20, [personen raserede alt på [sted]]. Personalet holdt os i køkkenet med frygt for at [personen ville kaste med smadrede glasstykker efter os. Efter lange snakke og politiets ankomst faldt der ro over det hele igen. Der foreligger flere anmeldelser om arbejdsskader - anmeldelser om vold og trusler. Helbredsforholdene er dårlige som følge af svære belastninger. Den samlede funktionsduelighed kan under aktuelle arbejdsforhold ikke forventes bedret. ... Der er således tale om en uddannet ... med mange års beskæftigelse indenfor [arbejdsområde], der ikke længere vil kunne udnytte sine kompetencer i lignende beskæftigelse".

Af notat af 15/7 2021 i klagerens journal fra psykiater fremgår det, at det "drejer sig om en mand, som angiveligt ikke har haft psykiske problemer, før han startede på [arbejdsplads] med vanskeligt udadreagerende klientel. I starten var symptomerne diskrete i form af indre uro, ruminering og søvnproblemer i takt med gentagne eksponeringer for vanskelige og truende situationer øger symptomatologien og bliver mere omfattende og tager karakter af angst med karakteristiske symptomer. Der er ingen anamnesticke belæg for depression, tvang eller psyko-se".

Af lægeerklæring af 27/12 2021 fra egen læge fremgår "**1. ... Diagnose på dansk: PTSD. 2. Oplyser den tilskadekomne, at der aktuelt er klager/symptomer?** Ja, 1. Lydoverfølsomhed/farer sammen ved mindstelyd. 2. Konstant uro og sitren i kroppen. 3. Vågner med pres/trykken i halsen og brystkasse, ryster i kroppen, hjertebanken. 4. Grådlabilitet, som forværres ved forventninger fra omgivelserne. ... **7. ... b) Hvorledes påvirker den aktuelle skades medicinske følger funktionsevnen?** 1. Problemer i sociale sammenhænge. Kan ikke tåle at være sammen med flere mennesker på en gang, bliver nervøs og anspændt, og må væk med en snert af panik. 2. Vanskelig ved at koncentrere sig pga tankemylder, indre uro. **c) Anser De tilskadekomnes funktionsevne for blivende nedsat?** Ja, Jeg forventer ikke han kan restituere sig fra de voldsomme hændelser og påfølgende skader det har forvoldt ham. ... **9. Oplyser den tilskadekomne: b) at han/hun for tiden undersøges/behandles af praktiserende speciallæge?** Nej ... **11. Oplyser den tilskadekomne: a) at være blevet behandlet med medicin for den aktuelle skade?** Nej **b) at der i øjeblikket behandles med medicin som følge af den aktuelle skade?** Nej".

Af psykiatrisk speciallægeerklæring af 11/11 2022 fremgår det, "**Aktuelle funktionsniveau:** Har svært ved at få dagligdagen til at hænge sammen. Foretager sig ikke ret meget. Har svært ved at komme udenfor hjemmet pga. angst, men får også hyppigt angst i hjemmet. Gik tidligere ture, men får ikke taget sig sammen til dette. Beroliger sig med alkohol. **Diagnoser:** /DF43.1 PTSD/ **Resume af undersøgelsen:** De arbejdsmæssige belastninger er således som ovenfor beskrevet, talrige gennem ca. 30 år og der er beskrevet diverse hændelser, som han nok altid har haft tendens til at bagatellisere. Tilstanden er forværret, efter han har fået et øget alkoholforbrug i forsøg på at dæmpe symptomerne og han er holdt op med at gøre de ting, som gjorde det godt for ham, som f.eks. at gå ture. Der findes ikke at være forudbestående konkurrerende forhold. **Konklusion:** Sygdommen har således klart sammenhæng med de talrige belastninger, som [klageren] har været udsat for. Der findes ikke at være andre årsager til den nuværende tilstand. Tilstanden er stationær og varig. Han fremstår aktuelt med et svært nedsat funktionsniveau. [Klageren] har ikke fået nogen form for behandling. Der er behov for såvel medicin som psykoterapeutisk intervention og patienten er instrueret i hvordan og hvor han kan søge hjælp.

Den tilskadekomnes fremtidsudsigter på arbejdsmarkedet er ringe og han er da også gået på seniorpension. Har imidlertid ikke mulighed for at få økonomien til at slå til og han ønsker at supplere med få timer, hvilket han aktuelt ikke magter idet hans funktionsniveau er svært nedsat. Det er tvivlsomt, om dette vil bedres på sigt".

Af forsikringsbetingelsernes punkt 6.1.1.1.1. fremgår det, at "erhvervsevnen er nedsat i dækningsberettiget grad, hvis PFA Pension vurderer, at den forsikredes evne til at udføre arbejde ud fra en helbredsmæssig vurdering (herefter betegnet 'Helbredsmæssig erhvervsevne') er nedsat med mindst 50 procent, og at den forsikredes indtjening (herefter også betegnet 'Økonomisk erhvervsevne') er nedsat med mindst 10 procent". Det fremgår videre af punkt 6.1.1.1.2, at "6.1.1.1.2. Den Helbredsmæssige erhvervsevne Den Helbredsmæssige erhvervsevne er nedsat med mindst 50 procent, når den forsikrede - efter PFA Pensions skøn – ikke længere er i stand til at arbejde mere end 50 procent af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer. Bedømmelsen sker på grundlag af en helhedsvurdering under hensyn til den forsikredes helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse".

Efter almindelige forsikringsretlige principper er det den, der rejser et krav, der skal bevise rigtigheden heraf.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at klageren ikke har bevist, at han generelle erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen efter den 31/3 2021. Nævnet kan derfor ikke kritisere selskabets afgørelse.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at oplysningerne om klagerens erhvervsnedsættelse hovedsageligt er baseret på klagerens subjektive tilkendegivelser om genernes omfang som følge hans PTSD, og at sagens lægelige oplysninger – efter nævnets opfattelse – ikke klart understøtter, at han ikke længere er i stand til at arbejde mere end 50 procent af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer.

Ankenævnet for Forsikring

14.

99077

Nævnet har også lagt vægt på, at klagerens gener synes hovedsageligt at være forbundet med hans erhverv gennem en længere årrække, hvor han blev udsat for en række voldsomme episoder, og at det må lægges til grund, at klageren fremadrettet ikke vil blive udsat for lignende hændelser, hvis han ikke arbejder med udadreagerende personer. Nævnet bemærker, at der ikke foreligger oplysninger om, at klageren har fysiske begrænsninger i forhold til arbejdsmarkedet.

Nævnet har også lagt vægt på, at det fremgår af de lægelige akter, at klageren efter sin sygemelding i 2020 – bortset fra to samtaler hos psykiater i sommeren 2021 – ikke har modtaget behandling hos psykolog eller psykiater, og at han ikke har været i medicinsk behandling.

Nævnet har også lagt vægt på, at klageren efter sygemeldingen i efteråret 2020 ikke ses at have forsøgt at arbejde inden for en anden branche, og at han ikke er forsøgt arbejdsprøvet. Det er derfor ikke undersøgt, i hvilket omfang klageren ville være i stand til at arbejde inden for det bredere arbejdsmarked under iagttagelse af relevante skånehensyn.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Peter Thønnings